

TAMPEREEN
RAITIOTIE
OY:N VUOSI
2019

TAMPEREEN
RAITIOTIE
OY

Sisältö

TAMPEREEN RAITIOTIE OY:N VUOSIKERTOMUS

Tampereen Raitiotie Oy	3
Toiminta-ajatus	3
Toimitusjohtajan katsaus	4
Toimintaympäristö	6
Henkilöstö	6
Yritysvastuu	9
Hallinto ja johtaminen	10

TILINPÄÄTÖS

Toimintakertomus	12
Tuloslaskelma	22
Tase	23
Epäsuora rahoituslaskelma	24
Tilinpäätöksen liitetiedot	25
Tilinpäätöksen allekirjoitukset	28
Tilintarkastuskertomus	30

Tampereen Raitiotie Oy

Tampereen Raitiotie Oy perustettiin 20.12.2016. Keskinäisenä kiinteistö-osaakeyhtiönä Tampereen Raitiotie Oy rakennuttaa, omistaa, hallitsee, ylläpitää, huoltaa ja kehittää Tampereen kaupungin alueella sijaitsevien raitiotielinjojen raitiotieliikennettä palvelevia raiteita, huolto- ja varikkorakennuksia ja muita tiloja, rakennelmia sekä laitteita. Yhtiö voi lisäksi hankkia, omistaa, hallita ja vuokrata edellä mainittua tarkoitusta palvelevaa raitiotiekalustoa, kuten raitiovaunuja.

Yhtiön toimitilat sijaitsevat osoitteessa Ratapihankatu 39 C, 33100 Tampere

Toiminta-ajatus

Tampereen Raitiotie Oy:n toiminta-ajatuksena on toimia koko raitiotiejärjestelmän palveluintegraattorina, omistajana sekä rataverkon haltijana.

Yhtiö vastaa tilaajana

- raitotieinfrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpidosta,
- kaluston hankinnasta ja ylläpidosta,
- radan, kaluston ja varikon järjestelmien yhteensovittamisesta
- raitotiejärjestelmän käyttöönotosta ja turvallisuusjohtamisesta
- raitotiejärjestelmän ylläpidosta ja toimivuudesta sekä kehittämisestä liikennöinnin alettua
- raitotievarikon hallinnasta
- toimittajayhteistyöstä sekä vastaa raitotiejärjestelmän hankinnoista.

Yhtiö toimii palveluintegraattorin roolissa Tampereen joukkoliikenteen edustajana liikennöintiallianssissa ja vastaa omalta osaltaan liikennöinnin toteutamisesta asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

**TAMPEREEN
RAITOTIE
OY**

Pekka Sirviö
Toimitusjohtaja

Toimitusjohtajan katsaus

Raitiotiejärjestelmän toteuttaminen on laaja kaupunkikehityshanke, jolla on vaikutuksia niin Tampereen kaupunkiin kuin koko Tampereen seudulle. Tampereen kaupunkikuvan muuttuminen näkyi raitiotien rakentamisen osalta mm. Hämeenkadun rakennustöiden valmistumisena lopulliseen muotoonsa useiden kortteleiden osalta. Vuosi 2019 oli toinen kiivaimmista raitiotien rakentamisen vuosista ja vuoden loppuun mennessä valmista rataa oli tehtynä noin 14 kilometriä. Myös raitiotievaunuvarikko valmistui vuoden lopussa Hervannan Ruskoon. Vuonna 2019 yhtiö aloitti rakentamisen rinnalla infran kunnossapidon kehitysvaiheen, mistä johtui myös liikevaihdon nousu edelliseen vuoteen verrattuna.

Raitiovaunun täysikokoinen malli eli maketti esiteltiin kaupunkilaisille Tampere-talolla helmi-maaliskuun vaihteessa. Tapahtumassa oli seitsemän päivän aikana yli 15.000 kävijää. Kävijöiltä kerättiin palautetta erittäin runsaasti, jota käytettiin edelleen raitiovaunun kehittämiseen. Maketti sijoitettiin tämän jälkeen Rollikkahalliin, missä siihen tutustui marraskuun loppuun mennessä vielä yli 10.000 vierailijaa. Näin yli 25 000 vierailijaa pääsi jo ennakkoon tutustumaan Tampereen Raitiovaunun sisätiloihin aina ohjaamoja myöten.

Raitiovaunun detaljisuunnittelu jatkui lähelle vuodenvaihdetta. Valmistuksen osalta ensimmäisen vaunun moduulit valmistuivat hitsauslinjalta ja ensimmäisen vaunun varustelu käynnistyi. Sarjatuotanto hitsauslinjan osalta käynnistyi heti ensimmäisen vaunun jälkeen.

Raitiotiejärjestelmien vastaanottotarkastukset jatkuivat vuodenaikana. Varikon rakennukset vastaanotettiin joulukuussa 2019. Vastaanoton myötä varikon ja sen alueiden ylläpito-vastuut siirtyivät Tampereen Raitiotie Oy:lle.

Raitiotiejärjestelmän käyttöönoton suunnittelua jatkettiin eri osapuolien yhteistyönä. Erityisesti keskityttiin infran ja kaluston testien yhteensovittamiseen ja valmistauduttiin täten ensimmäisen vaunun saapumiseen Tampereelle keväällä 2020.

Tärkeä askel raitiotiejärjestelmän käyttöönotossa koettiin, kun ratajohtoon kytkettiin jännite loppuvuodesta. Raitiotien läheisyydessä työskentelemiseen tulee hakea suostumus ja lisäksi Tampereen Raitiotie Oy järjestää Ratikkaturvakoulutusta raitiotien läheisyydessä työskenteleville.

Vuoden 2019 aikana rakennettiin yhtiön turvallisuusjohtamisjärjestelmää laatimalla toimintaohjeita ja menettelytapoja toimijoille sekä aloitettiin käytänteiden jalkauttaminen niin palveluntuottajien toiminnassa kuin muiden raitiotiealueen läheisyydessä toimivien tahojen keskuudessa. Toimintaohjeiden ja menettelytapojen luominen sisälsi muun muassa riskienhallinnan menettelyiden yhtenäistämistä eri palveluntuottajien kesken, raitiotiejärjestelmän vaararekisterin luomisen, infran ja kaluston kunnossapitoon liittyvien työpätevyysien määrittämistä, varikon yhteisen työpaikan käytäntöjen ja työsuojeluvastuiden määrittämisen sekä sähkö-, työ- ja raideliikenneturvallisuusohjeiden laatimista radalla ja radan läheisyydessä työskentelyyn sekä liikennöintiin.

Vuosi 2019 oli toinen kiivaimmista raitiotien rakentamisen vuosista ja vuoden loppuun mennessä valmista rataa oli tehtynä noin 14 kilometriä.

Toimintaympäristö

Tampereen Raitiotie Oy on Tampereen kaupunkikonserniin kuuluva kaupungin 100 % omistama yhtiö. Yhtiö rakentaa sujuvaa ja ympäristöystävällistä raitiotiejärjestelmään tukeutuvaa joukkoliikennejärjestelmää tiiviissä yhteistyössä sekä Tampereen kaupunkialueen palveluuyksikön, että Tampereen seudun joukkoliikenteen kanssa.

Kaupunkiraideliikenne on sekä ilmastotavoitteiden että urbanisoitumisen myötä kovassa kasvussa niin Suomessa kuin maailmalla. Tämä nostaa esille haasteita myös palveluntuottajille riittävän osaamisen varmistamiseksi kaikille Suomen kaupunkiraideliikennehankkeille.

Tampereen Raitiotie Oy:n toimintaympäristön keskeisiä toimijoita ovat myös raitiotieallianssin palveluntuottajat sekä kaluston toimittaja ja ylläpitäjä sekä muiden hankintojen toimittajat ja palveluntuottajat.

Henkilöstö

Yhtiöön palkattiin vuoden 2019 aikana kaksi henkilöä. Sari Mäkelä aloitti viestinnän asiantuntijan tehtävässä 1.2.2019 ja Elli Räsänen palkattiin hallinnon suunnittelijaksi 21.10.2019 alkaen.

Yhtiön henkilöstön kokonaismäärä oli tilikauden päättyessä 11 henkilöä. Yhtiön henkilöstöstä 73 % oli naisia ja 27 % miehiä. Työsuhteista yhdeksän oli toistaiseksi voimassa olevia ja kaksi määräaikaista.

Työhyvinvointitoiminnan tavoitteena on tukea henkilöstön terveyttä ja työssä jaksamista. Toiminnan pääpaino on ennalakoivassa työhyvinvoinnissa. Tampereen Raitiotie Oy:n henkilöstön työterveyshuollon toimintasuunnitelma on tehty yhteistyössä Pirten työterveyden kanssa ajalle 27.10.2017–31.12.2022.

Yhtiö tarjoaa henkilöstölle lounasedun sekä virike-edun, joka on käytettävissä kulttuuri- ja liikuntapalveluihin.

Yhtiöllä on myös käytössään palkitsemisjärjestelmä koko henkilökunnalle.

Takarivissä: Sari Mäkelä, viestinnän asiantuntija, Pekka Sirviö, toimitusjohtaja, Ali Huttunen, kalustopäällikkö, Jonna Anttila, turvalisuus- ja järjestelmäpäällikkö, Markus Keisala, ratapäällikkö, Hanna Jartti, projekti-insinööri. Eturivissä: Tuuli Paunonen, johdon ja hallinnon assistentti, Karita Nimenmaa, toimistoassistentti, Niina Uolamo, projekti-insinööri, Mari Jokinen, talous- ja hallintopäällikkö, Elli Räsänen, hallinnon suunnittelija

Joukkoliikenne on osaltaan tärkeä kaupunkirakenteen muokkaaja ja kaupunkikuvan rakentaja. Raitiotie on osa tulevaisuuden liikumisjärjestelmää, joka edistää joukkoliikennettä sekä vähentää liikenteen päästöjä.

Yritysvastuu

Taloudellinen vastuu

Tampereen Raitiotie Oy:lle taloudellinen vastuu tarkoittaa liiketoiminnan kannattavuudesta, tehokkuudesta ja vastuullisuudesta huolehtimista. Hyvin johdettu talous luo mahdollisuudet ylläpitää ja kehittää modernia raitiotiejärjestelmää sekä raitiovaunuja ja investoida jatkossa yhä ympäristöystävällisempään tekniikkaan. Tällä tavoin myös ympäristövaikutukset pystytään minimoimaan tulevaisuudessa.

Riskienhallinta kuuluu olennaisena osana yhtiön jatkuvuuden hallinnan ja turvallisuusjohtamisen prosesseihin sekä hanke- ja projektikohtaiseen toimintaan ja sen valvomiseen. Hyvin hoidettu riskienhallinta vähentää yllätyksiä, lisää taloudellista vakautta ja parantaa mahdollisuuksia arvioida kannattavuuden kehittymistä.

Yhtiö vastaa tilaajana raitiotieinfrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä, vastaa raitiotieinfran ja kaluston kehittämisestä ja toimittajayhteistyöstä sekä vastaa raitiotiejärjestelmän hankinnoista. Yhtiön ensisijainen tehtävä ei ole voiton tavoittelu.

Ympäristövastuu

Yhtiön ympäristövastuuseen on panostettu suosimalla kestävän kehityksen periaatteita ratkaisuissa. Yhtiön hankinnoissa painotetaan elinkaariajattelua. Hankinnoissa tarkastellaan tuotteen tai palvelun kulutuksen ja uusiokäytön sekä hävittämisen ympäristövaikutuksia. Yhtiö on järjestänyt toimiloissaan kierrätyksen sekä panostaa sähköiseen arkistointiin ja dokumentointiin. Yhtiö on ottanut sähköisen kilpailutuksen markkinavuoropuheluissa huomioon, että sähkö on tulella uusiutuvaa energiaa. Raitiovaunuihin on suunniteltu kuljettajaa avustavia järjestelmiä, jotka kannustavat energiaa säästävään ajoon.

Joukkoliikenne on osaltaan tärkeä kaupunkirakenteen muokkaaja ja kaupunkikuvan rakentaja. Raitiotie on osa tulevaisuuden liikkumisjärjestelmää, joka edistää joukkoliikennettä sekä vähentää liikenteen päästöjä.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalisen vastuun perustana on oikeudenmukaisen ja turvallisen työympäristön ja hyvinvoivan työyhteisön tarjoaminen henkilöstölle. Sosiaalisen vastuun kehittämisessä Tampereen Raitiotie Oy:n tavoitteena on parantaa jatkuvasti henkilöstön työhyvinvointia, sekä hyviä toimintatapoja.

Hallinto ja johtaminen

Hallitus

Yhtiön hallitukseen kuuluu vähintään viisi ja enintään seitsemän varsinaista jäsentä. Yhtiön varsinainen yhtiökokous päätti kokouksessaan 12.4.2019 valita uudelleen hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt:

Asko Koskinen (puheenjohtaja)
Kari Neilimo (varapuheenjohtaja)
Kirsi Koski
Pekka Pohjoismäki
Kari Ruohonen
Elisa Saarinen
Jukka Terhonen.

Hallituksen toimikausi alkoi 12.4.2019 yhtiökokouksen päättyessä ja se päättyy vuoden 2020 varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Yhtiökokous päätti valita tilintarkastajayhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

Hallitus kokoontui vuoden 2019 aikana 14 kertaa. Hallituksen osallistuminen kokouksiin oli erittäin kiitettävää, prosentuaalinen osallistuminen oli 97 %.

Hallitus vieraili lokakuun alussa Zaragozassa, Espanjassa. Kaupungissa on 12,8 kilometrin pituinen raitiotie, jonka ensimmäinen vaihe avattiin vuonna 2011 ja viimeisin vuonna 2015. Vierailun kohteena oli paikallinen joukkoliikennetoimija SEM Los Tranvías de Zaragoza. Toimitusjohtaja Ana Morenon, viestintäpäällikkö Marcos Españolin ja tekninen johtaja Roberto Lagomarsinon johdolla hallitus sai kattavan kuvan Zaragozan raitiotiejärjestelmästä ja varikkotoiminnoista. Hallitukselle esiteltiin myös raitiovaunun pyörän profiloitikooneen toimintaa ja he pääsivät tutustumaan kalustovalmistaja CAF:n tehtaalte. Matka sisälsi myös strategiatyöpajan sekä johtoryhmän pitämät turvallisuuden ja infran tilannekatsaukset sekä esityksen älyratikan vaiheista ja digitaalisuudesta.

Hallitus itsearvioi toimintaansa vuosittain.

Hallituksen jäsenet vasemmalta: Kari Neilimo (varapuheenjohtaja), Kirsi Koski, Kari Ruohonen, Pekka Pohjoismäki, Asko Koskinen (puheenjohtaja), Elisa Saarinen ja Jukka Terhonen.

Tarkastusvaliokunta

Tarkastusvaliokunta avustaa Tampereen Raitiotie Oy:n hallitusta taloudelliseen raportointiin, sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan sekä niin sisäisen tarkastuksen kuin tilintarkastajankin työhön liittyvissä valvontatehtävissä. Tämän lisäksi tarkastusvaliokunnan toiminnan tarkoituksena on avustaa hallitusta muissakin hallituksen määrittelemissä valiokunnan toimintaan liittyvissä tehtävissä. Tarkastusvaliokunta raportoi Tampereen Raitiotie Oy:n hallitukselle toimistaan ja tekemistään havainnoista.

Tampereen Raitiotie Oy:n hallitus valitsee keskuudestaan kolmijäsenisen tarkastusvaliokunnan vuosittain varsinaista yhtiökokousta seuraavassa hallituksen kokouksessa. Hallitus valitsee yhden tarkastusvaliokunnan jäsenistä valiokunnan puheenjohtajaksi.

Tarkastusvaliokunta kokoontuu vuosittain ennen tilinpäätöksen ja välitilinpäätösten hyväksymistä hallituksen kokouksessa, yhteensä neljä kertaa. Tarvittaessa valiokunta voi kokoontua ylimääräisiin kokouksiin.

Hallitus päätti 23.4.2019 kokouksessaan valita tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Kari Neilimon ja jäseniksi Kari Ruohosen ja Elisa Saarisen.

Tarkastusvaliokunta kokoontui seitsemän kertaa vuoden 2019 aikana. Tarkastusvaliokunnan osallistumisprosentti kokouksissa oli 96 %.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on toimia hallituksen apuna yhtiön toimitusjohtajan ja muun johdon nimitys- ja palkitsemisasioiden osalta. Valiokunta myös suosittaa, valmistelee ja esittää hallituksen hyväksyttäväksi henkilöstön palkitsemiseen ja palkitsemisjärjestelmiin liittyvissä asioissa.

Hallitus päätti kokouksessaan 23.4.2019 valita nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Kirsi Kosken ja jäseniksi Pekka Pohjoismäen ja Kari Ruohosen.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui kerran vuoden 2019 aikana. Osallistumisprosentti oli 100 %.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä

Yhtiön toimitusjohtajana toimii Pekka Sirviö. Muut johtoryhmän jäsenet 31.12.2019 päättyneellä tilikaudella olivat Markus Keisala (ratapäällikkö), Ali Huttunen (kalustopäällikkö), Jonna Anttila (turvallisuus- ja järjestelmäpäällikkö) sekä Mari Jokinen (talous- ja hallintopäällikkö). Johtoryhmä kokoontui vuoden 2019 aikana 11 kertaa.

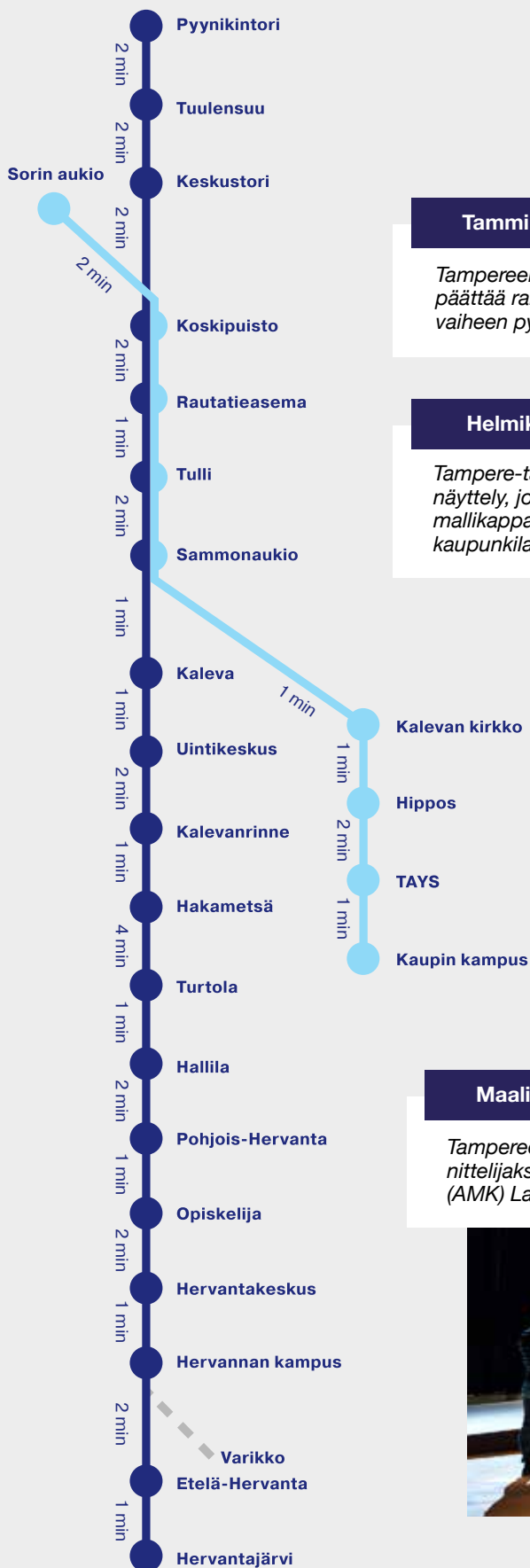
Johtoryhmän strategiaseminaari pidettiin syyskuussa Riiassa, missä seminaarin lisäksi johtoryhmä tutustui paikalliseen raitiotiejärjestelmään. Lisäksi johtoryhmä osallistui hallituksen kanssa Zaragozan vierailuun.

Johtoryhmä vasemmalta:

*Jonna Anttila,
Markus Keisala,
Pekka Sirviö (tj),
Mari Jokinen ja
Ali Huttunen*

Vuoden 2019 tärkeimmät uutiset

Tammikuu 2019

Tampereen kaupungin kadunnimitoimikunta päättää raitiotien ensimmäisen vaiheen pysäkkien nimistä.

Helmikuu 2019

Tampere-talossa järjestetään Maketti-näyttely, joka esittelee Tampereen Ratikan mallikappaleen ensimmäistä kertaa kaupunkilaisille.

Maaliskuu 2019

Tampereen Ratikan kuosisuunnittelijaksi valitaan muotoilija (AMK) Laura Gröndahl.

Toukokuu 2019

Tampereen Ratikan mallikappaletta, makettia, esitellään medialle ja yleisölle avoimessa näyttelyssä rolikkahallissa Pyynikillä.

Huhtikuu 2019

- Tampereen kaupungin-hallitus päättää raitiotien suunnittelun jatkamisesta Hatanpään valtatielle
- Päätös Tampereen seudun joukkoliikenteen Linjasto 2021:stä
- Ratikan liikennöitsijäksi valitaan VR-Yhtymä.

Vuoden 2019 tärkeimmät uutiset

Kesäkuu 2019

- Tampereen raitiotien ratatyöt vauhdissa – kymmenen kilometriä kaksoisraidetta rakennettu.
- Tampereen Ratikan liikennöintisopimus allekirjoitettiin.

Syyskuu 2019

Tampereen Ratikka mukana Tampereen päivässä.

Lokakuu 2019

Uusi Hämeenkatu valmistuu vauhdilla – Rautatieaseman korttelijuhlaa vietetään 27.10.

Elokuu 2019

Hämeenkadun ensimmäinen raitiotiekortteli valmistui – Tuulensuun korttelijuhlaa vietetään 24.8.

Marraskuu 2019

Sammonkadun ja Teiskontien raitiotien rakentamistyöt valmistuivat – jopa puolet alkuperäistä aikataulua edellä.

Joulukuu 2019

- Tampereen raitiovaunuvarikon rakentamistyöt valmiit – Tampereen Ratikalle monipuolinen ja nykyaikainen kotipesä.
- Ratikan liikenteenohjaajien rekrytoinnit alkavat.

Tilikauden tapahtumat lyhyesti

Tampereen Raitiotie Oy allekirjoitti infran kunnossapitoallianssisopimuksen 12.2.2019. Infran kunnossapitoallianssin sopimus koostuu kehitysvaiheesta, joka jatkuu vuoden 2022 toukokuun loppuun sekä varsinaisista erikseen tilattavista kunnossapitopaketeista. Kehitysvaiheessa valmistaudutaan kunnossapitovaiheeseen ja asetetaan ensimmäisen kunnossapitopaketen tavoitekustannus.

Tampereen raitiotien liikennöitsijäksi valittiin huhtikuussa 2019 VR-Yhtymä. Raitiotien liikennöinti aloitetaan teknisellä koeliikenteellä aikavälillä 4/2020–3/2021 ja kaupallisella koeliikenteellä 4/2021–8/2021. Kaupallinen liikenne aloitetaan suunnitelmien mukaan 9.8.2021. Tampereen raitiotien liikennöitsijän tehtävät toteutetaan palveluallianssina. Palvelun tilaajana on Tampereen kaupunki. Tampereen Raitiotie Oy toimii palveluintegraattorina ja tilaajan edustajana liikennöitsijän suuntaan.

Tampereen Raitiotie Oy solmi kiinteistöjen huoltokirja- ja ylläpitösopimuksen 24.5.2019 Tampereen Tilapalvelut Oy:n kanssa.

Tampereen kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.4.2019 Tampereen raitiotien kehitysvaiheesta Hatanpään valtatielle välille Koskipuisto-Tampereen valtatie. Kehitysvaiheen tuloksena saatiin tavoitekustannus Hatanpään haaraan rakentamiselle ja kaupunginvaltuusto päätti sen toteuttamisesta kokouksessaan 25.11.2019 nykyisen rakentamisallianssin toimesta.

Tampereen Raitiotie Oy valitsi elokuussa Tampereen raitiotien pysäkkikatostoitajaksi JCDecaux Finland Oy:n käyttöoikeussopimuksella. Käyttöoikeussopimuksen mukaisesti JCDecaux Finland Oy toimittaa pysäkkikatokset ja vastaa niiden ylläpidosta viidentoista vuoden sopimuskaudelle sekä maksaa Tampereen Raitiotie Oy:lle vähimmäisvuokraa vuosittain koko sopimuskauden ajan. Käyttöoikeussopimus antaa JCDecaux Finland Oy:lle yksinoikeuden digi- ja staattiselle mainonnalle pysäkkikatoksien yhteydessä. Tampereen kaupunki saa 20 prosenttia digitaalisesta mainosajasta kaupunkiviestinnän toteuttamiseen. Käyttöoikeussopimus pitää sisällään myös Tampereen kaupungin alueen bussikatosten ylläpidon sopimuskauden ajalla.

Arvio todennäköisestä tulevaisuuden kehityksestä

Ensimmäinen raitiovaunu toimitetaan vuoden 2020 keväällä Tampereelle. Vuoden alussa toimitettavalla erillisellä testivaunulla voidaan käynnistää infran testiajot jo ennen varsinaista raitiovaunun toimitusta.

Ensimmäiset kaksi raitiovaunua luovutetaan Tampereen Rai-

tiotie Oy:lle testijakson jälkeen marraskuussa 2020. Tampereen Raitiotie Oy luovuttaa vaunut edelleen liikennöintiallianssin käyttöön tekniseen koeliikenteeseen ja kuljettajien koulutukseen.

Kaupallisen koeliikenteen on tarkoitus alkaa 1.4.2021, jolloin yhtiön rooli raitiotiejärjestelmän rakennuttajasta ja vaunukaluston tilaajasta siirtyy enemmän palveluintegraattorin suuntaan. Kaupallinen liikenne alkaa kummallakin linjalla 9.8.2021.

Taloudellinen asema ja investoinnit

Tampereen kaupunki sijoitti vuonna 2016 yhtiöön kahden miljoonan euron osakepääoman.

Raitiotien ensimmäisen ja toisen osan rakentamisvaiheeseen saatava valtiontuki on 30 prosenttia hankkeen rakentamiskustannuksista, kuitenkin enintään 71 miljoonaa euroa siten, että raitiotierakentamisen 1. vaiheen osuus on enintään 55,05 miljoonaa euroa ja 2. vaiheen osuus enintään 15,95 miljoonaa euroa. Valtiontuen hakee Tampereen kaupunki ja siirtää sen rahoitusosuuksiin Tampereen Raitiotie Oy:lle.

Tampereen Raitiotie Oy on hakenut Kuntarahoituksesta päätöksen 155 miljoonan euron lainamäärälle. Euroopan investointipankki (EIP) tukee kestävästä liikkumisesta edistävää liikennehankkeita ja on myöntänyt Tampereen Raitiotie Oy:lle 150 miljoonan euron lainan raitiotien ensimmäisen osan rakentamiseen.

Päätös raitiotierakentamisen osan 1 toteutusvaiheen valtionavustuksesta on saatu 8.1.2018. Raitiotierakentamisen ensimmäisen osan kehitysvaiheeseen saatiin valtiontukea 3,06 miljoonaa euroa. Kehitysvaiheen kustannuksen olivat 10,5 miljoonaa euroa. Lisäksi raitiotierakentamisen osan 2 kehitysvaiheen arviolta 2,9 miljoonan euron kustannuksiin on saatu valtiontukea 30 %, noin 0,87 miljoonaa euroa. Valtiontuen hakee Tampereen kaupunki ja siirtää sen rahoitusosuuksiin Tampereen Raitiotie Oy:lle.

Kehitysvaiheen aikana Raitiotieallianssin raitiotierakentamisen osalle 1 on määritetty kokonaiskustannusarvio 238,8 miljoonaa euroa, joka muodostuu

- osan 1 kehitysvaiheen kustannuksista, 10,5 milj. euroa
- osan 1 toteutusvaiheen kustannuksista, joita ovat allianssin palveluntuottajia sitova tavoitekustannus, 219,0 milj. euroa
- tilaajan hankinnat allianssiin, 4,2 milj. euroa
- tilaajan riskivaraus allianssihankinnassa, 3,2 milj. euroa
- bonuspoolin budjettivaraus, 1,875 milj. euroa

Bonuspooli on kannustinjärjestelmä, joka määrittelee palveluntuottajille urakasta jaettavan bonuksen tai sanktion määrän. Kannustinjärjestelmän tarkoituksena on ohjata allians-

Tampereen Ratikka valjastaa taiteen osaksi matkustuskokemusta. Ratikan taiteen päämääränä on luoda laadukas ja ympäristön viihtyisyyttä parantava kokonaisuus sekä raitiotien rakentamisen että Ratikan toiminnan aikana. Kyytiläiset-valotaideteos oli näkyvillä Hämeenkadulla Tampereen Valoviikkojen aikana.

Kuva: Laura Vanzo, Visit Tampere

sia sitoutumaan yhteisiin tavoitteisiin. Onnistuminen tuottaa palveluntuottajille bonusta ja tilaajalle tavoitteiden mukaista arvoa. Raitiotierakentamisen osan 1 bonuspoolin suuruus on 3,75 miljoonaa euroa. Budjettivaruksessa on arvioitu, että bonuspoolista toteutuu 50 %.

Tavoitekustannus on laskettu 8/2016 hintatasossa. Allianssin tavoitekustannukseen vaikuttavat rakennusalan ja rakennusmateriaalien yleiset kustannusmuutokset, jotka ovat allianssiosopimuksessa sidottu osaindekseihin. Tavoitekustannukseen tehdään indeksitarkastus neljännesvuosittain, jolloin tavoitekustannus joko laskee tai nousee. Indeksimuutokset eivät sisälly alkuperäiseen kustannusarvioon.

Raitiotiehen aktivoitavia menoja ei ole sisällytetty valtuuston päättämään tavoitekustannukseen. Näitä ovat muun muassa aktivoitavat rakentamisen aikaiset korot sekä palkat.

Lisäksi raitiotien toteuttamisen yhteydessä on päätetty toteuttaa Raitiotieallianssin tavoitekustannusta nostavia raitiotiejärjestelmän sisällönmuutoksia, joiden lähtökohtana on raitiotiejärjestelmän toimintavarmuuden ja tehokkuuden lisääminen sekä kaupunkikuvallisten haittojen ja hallinnollisten riskien minimointi.

Tampereen kaupunginvaltuusto päätti Hatanpään haaran rakentamisesta 25.11.2019. Hatanpään haaran rakentamisen yhteydessä päätettiin lisätä tilaajan hankintoihin 0,32 miljoonaa euroa, tilaajan riskivaruus 0,24 miljoonaa euroa sekä bonuspooliin 0,2 miljoonaa euroa.

Kaupunki teki 16.10.2017 sopimuksen vaunukaluston hankinnasta Škoda Transtech Oy:n kanssa. Raitiotiehankkeen vastuiden ja velvoitteiden siirtämisestä Tampereen kaupungilta Tampereen Raitiotie Oy:lle tehtiin siirtosopimus, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 20.11.2017. Siirtosopimuksen mukaisesti Tampereen Raitiotie Oy vastaa vaunuhankinnasta.

Tampereen Raitiotie Oy on tilannut 19 ForCity Smart Artic X34 vaunua. Lisäksi yhtiöllä on kaluston ylläpitösopimus 10 vuotta (optiot 10+10 vuotta). Vaunukaluston muotoilusta vastaa Idis Design Oy. Ensimmäisen vaunun valmistus alkoi vuoden 2018 lopussa ja toimitus Tampereelle on vuoden 2020 alussa. Loput 18 vaunua toimitetaan vuoden 2020 syyskuun ja vuoden 2021 toukokuun välillä. Vaunuhankinnan kustannus on noin 81 miljoonaa euroa sisältäen muun muassa vaihto- ja varaosat.

Investoinnit

Yhtiön tilikauden investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin olivat 56,85 miljoonaa euroa. Pääosa investoinneista kohdistui ennakkomaksuihin raitiovaunuista ja keskeneräisestä raitiotieinfrastruktuurista.

Muut kulut

Tampereen Raitiotie Oy:n tilikauden toteutuneet liiketoiminnan muut kulut olivat noin 1,17 miljoonaa euroa koostuen yleiskuluvastikkeen menoista 0,77 miljoonaa euroa ja infravastikkeen menoista 0,47 miljoonaa euroa.

Tulospalkkiot

Yhtiön hallitus on hyväksynyt yhtiölle tulospalkkiomallin, jonka vuosittaisesta toteuttamisesta se päättää. Hyvästä suoriutumisesta palkitaan tulospalkkiolla, systemaattisella kertapalkkiojärjestelmällä ja palkankorotusten systemaattisella allokoinnilla suoriutumisen mukaan. Toimitusjohtaja ja henkilökunta palkitaan yhteisistä saavutuksista pitkän aikavälin ohjelmasta ja pääsääntöisesti henkilötason saavutuksissa vuosittaisen ohjelmassa.

Palkkiomahdollisuudet ovat n. 14 % vuosipalkasta, joista noin 50 % koostuu pitkän aikavälin tavoitteissa ja noin 50 % vuositavoitteissa. Palkkiomahdollisuus on suhteellisesti sama kaikilla. Lyhyen aikavälin kannustinohjelman ansaintajakso on yksi kalenterivuosi ja palkkiot maksetaan rahana kerran vuodessa. Palkkioperusteet ja niiden painotukset sekä käytettävät mittarit ja niiden tavoitearvot määritellään ja vahvistetaan joka vuosi erikseen. Pitkän ajan kannustin on 10/2017 - 06/2021: 25 % vuosipalkasta.

Toimitusjohtajan ja henkilökunnan palkitseminen vuonna 2019

Vuosi	Tulospalkkiot
2019	53 681 €

Riskien hallinta sekä sisäinen valvonta

Tampereen Raitiotie Oy:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa yhtiön strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttaminen sekä tukea yhtiön kaikkien toimintojen johtamista ja operatiivista toimintaa. Riskienhallinta kuuluu olennaisena osana yhtiön jatkuvuuden hallinnan ja turvallisuusjohtamisen prosesseihin sekä hanke- ja projekti-kohtaiseen toimintaan ja sen valvomiseen. Riskienhallinta on osa yhtiön sisäistä valvontaa.

Yhtiössä tehdään kaksi kertaa vuodessa riskien laajempi karttoittaminen koko yrityksen toiminnan osalta. Riskejä käsitellään kuukausittain yhtiön johtoryhmässä. Lisäksi hankintoihin liittyviä riskejä käsitellään hankintojen seurantakokouksissa sekä erillisissä riskienhallintapalaverissa. Tampereen Raitiotie Oy:n hallitus on määritellyt, että hallituksen tarkastusvaliokunta valvoo yhtiön sisäistä tarkastusta ja riskienhallintaa sekä niiden tuloksellisuutta. Lisäksi tilintarkastaja suorittaa sisäisessä valvonnassa tilintarkastukseen liittyvät

tehtävät. Tämän ohella yhtiötä ohjaavat kaupungin omistajaohjeistukset.

Tampereen Raitiotie Oy:n keskeisimmät riskit liittyivät hankintoihin ja niiden taloudellisten, toiminnallisten ja teknisten osakokonaisuuksien hallintaan, palveluntuottajien ja alihankinnan käyttöön, henkilöstöhallintoon, sopimusten hallintaan sekä yhtiön ja koko raitiotiehankkeen imago-riskeihin.

Hankintoihin liittyviä kysymyksiä ja niiden riskejä hallitaan seuraamalla ja valvomalla hankkeiden etenemistä sekä osallistamalla hankkeiden merkittävimpien teknisten ja toiminnallisten kysymysten ratkaisemiseen yhdessä palveluntuottajien kanssa.

Henkilöstöhallintoon liittyviä riskejä hallitaan seuraamalla henkilöstön jaksamista sekä henkilöstöresurssin riittävyyttä sekä johtoryhmätasolla että koko henkilöstön kesken. Henkilöresurssitarvetta paikataan tilapäistarpeessa konsulttityöllä ja oman henkilöstön riittävyyttä arvioidaan pidemmällä tähtäimellä säännöllisesti.

Sopimustenhallintaan liittyviä riskejä hallitaan kehittämällä sopimustenhallintamenettelyitä, allokoimalla aikaa sopimusten laadintaprosesseihin sekä riskiperusteisesti kohdennetuilla sopimuskatselmuksilla.

Tarvittaessa teknisten ja toiminnallisten sekä sopimusriskien hallitsemiseksi hankitaan asiantuntijuutta yhtiön ulkopuolelta. Erityisenä huomiona on ollut ja tulee jatkossa yhä painavammin olemaan raitiotiejärjestelmän käyttöönottoon liittyvät aikataulu-, kustannus- ja turvallisuusriskit.

Yhtiön rahoituksen osalta lainojen korot on lähes kokonaan korkosuojattu. Rakennusvaiheen osan 1 tavoitekustannus on määritetty 8/2016 hintatasoon. Allianssin kehitysvaiheessa on päätetty sitoa tulevat kustannusmuutokset osaindeksihin. Allianssin tavoitekustannusta tarkastetaan 1–4 kertaa vuodessa tai suurimpien hankintojen yhteydessä vastaamaan indeksimuutoksia, jolloin tavoitekustannus joko laskee tai nousee. Indeksien mukanaan tuoma mahdollinen tavoitekustannuksen lasku tai kasvu ei ole mukana kaupunginvaltuuston päätöksen kokonaissummassa. Kaikki allianssin osapuolet ovat sitoutuneet rakentamisvaiheen 1 tavoitekustannusten saavuttamiseen. Indeksihin perustuvien kustannusmuutosten riskit ja hyödyt ovat Tampereen Raitiotie Oy:llä.

Osakkeet ja omistajat

Tampereen Raitiotie Oy on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö ja se kuuluu Tampereen kaupungin konserniin. Yhtiö on 100 %:sti Tampereen kaupungin omistama tytäryhtiö.

Yhtiön osakkeiden kokonaismäärä 31.12.2019 oli 2 000 osaketta. Osakemäärä muodostuu kahdenlaisista osakkeista. A-osakkeet oikeuttavat hallitsemaan Tampereen kaupungin alueella sijaitsevia raiteita ja niihin liittyviä tiloja, rakennuksia ja muita raitiolinjoihin liittyviä rakennelmia. V-osakkeet oikeuttavat hallitsemaan Tampereen kaupungin alueella sijaitsevaa raitiovaunuvarikkoa ja siihen liittyviä tiloja, rakennelmia sekä laitteita. A-osakkeiden määrä oli 1 720 kappaletta ja V-osakkeiden määrä oli 280 kappaletta 31.12.2019.

Voittovarojen käyttö

Tilikauden voitto on 9.477,65 euroa. Yhtiön taloudellisessa tilanteessa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia, eikä myöskään OYL 13:2:iin perustuva maksukykyisyysarvio vaikuta voitonjakokelpoisten varojen määrään.

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle varojen käyttämistä seuraavasti:

Yhtiön tilikauden tulos 9.477,65 euroa kirjataan edellisten kausien voittovarojen tilille ja että osinkoa ei jaeta.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Tampereen Raitiotie Oy teki liikenne- ja viestintävirasto Traficomille raideliikennelain mukaisen ilmoituksen toiminnan harjoittamisen aloittamisesta raitiorataverkon haltijana 20.1.2020.

Tampereen Raitiotie Oy on valinnut PunaMusta Oy:n vastaamaan Tampereen Ratikan sisä- ja ulkomainonnan suunnittelusta, toteutuksesta, ylläpidosta ja kehittämisestä. Sopimus allekirjoitettiin 26.2.2020 ja sopimuskausi on viisi vuotta. Sopimusta on mahdollista jatkaa vielä kaksi vuotta sen jälkeen.

Alkutilvesta puhjennut koronavirusepidemia on muuttunut maailman laajuiseksi pandemiaksi, jolla tulee olemaan vaikutuksia yhteiskuntaan ja talouteen. Tampereen Raitiotie Oy tulee arvioimaan koronaviruksen vaikutuksia yhtiön toimintaan ja ryhtyy toimenpiteisiin mahdollisten negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi.

Oikeudenkäynnit

Tampereen Raitiotie Oy haki verohallinnolta tuloverotuksen ennakkoratkaisua siihen, sovelletaanko yhtiön verotuksessa Infran ja Varikon osalta tuloverolain 53 §:n 1 mom. 2 kohtaa. Verohallinto antoi kielteisen ennakkoratkaisun ja yhtiö teki valituksen Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Hämeenlinnan Hallinto-oikeus piti kannan ennallaan. Tampereen Raitiotie Oy valitti asiasta edelleen Korkeimpaan Hallinto-oikeuteen. Korkein Hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 14.2.2020 päätöksellään 2683/2/18. Tampereen Raitiotie Oy on käynnistänyt eri vaihtoehtojen selvityksen joko uuden ennakkopäätöksen hakemiseksi tai yhtiön rakenteen muuttamiseksi sellaiseksi, että se on verotuksellisesti kestävä.

Tuloslaskelma

	1.1.2019–31.12.2019		20.12.2018–31.12.2018	
LIKEVAIHTO	1 831 350,04		1 264 689,34	
Valmistus omaan käyttöön	356 156,23		228 086,04	
Muut kiinteistön tuotot	2 507,99		0,00	
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-810 078,01		-607 713,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-129 680,48		-94 710,97	
Muut henkilösivukulut	-13 512,66		-11 388,68	
Muut henkilösivukulut	-953 271,15		-713 812,72	
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 666,66		-19 754,34	
Suunnitelman mukaiset poistot	-29 666,66		-19 754,34	
Muut kulut	-1 173 558,27		-708 366,15	
LIKEVOITTO (-TAPPIO)	33 518,18		50 842,17	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	38 596,55		30 335,16	
Saman konsernin yrityksiltä	40 683,78		34 320,39	
Muilta	2 087,23		3 985,23	
Korkokulut ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille	-10 729,27		-14 980,95	
Muille (-)	-53 019,67		-59 077,63	
Muille (-)	-63 748,94		-74 058,58	
VOITTO (TAPPIO)				
ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	10 453,02		11 103,98	
Tuloverot				
Tilikauden verot (-)	-975,37		0,00	
TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	9 477,65		11 103,98	

Tase

Vastaavaa	31.12.2019		31.12.2018	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	68 498,36		77 848,36	
Aineelliset hyödykkeet	173 795 237,63		117 126 270,74	
Sijoitukset	193 377,60		0,00	
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	174 057 113,59		117 204 119,10	
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Pitkäaikaiset saamiset				
Muut saamiset	21 129,60	21 129,60	21 129,60	21 129,60
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	237 868,17		915 807,97	
Saamiset kunnalta	21 450 550,32		22 551 134,14	
Muut saamiset	22 034 363,52		3 939 450,23	
Siirtosaamiset	187 064,65	43 909 846,66	106 989,82	27 513 382,16
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	43 930 976,26		27 534 511,76	
Vastaavaa yhteensä	217 988 089,85		144 738 630,86	
Vastattavaa	31.12.2019		31.12.2018	
OMA PÄÄOMA				
Osakepääoma	2 000 000,00		2 000 000,00	
Edellisten tilikausien voitto (tappio)	-21 720,17		0,00	
Tilikauden voitto (tappio)	11 103,98		-21 720,17	
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 989 383,81		1 978 279,83	
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen				
Lainat	190 000 000,00		125 000 000,00	
Lyhytaikainen				
Ostovelat	7 062 892,36		9 464 478,04	
Muut velat	610 066,86		283 074,28	
Siirtovelat	18 316 269,17	25 989 228,39	8 001 694,73	17 749 247,05
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	215 989 228,39		142 749 247,05	
Vastattavaa yhteensä	217 988 089,85		144 738 630,86	

Epäsuora rahoituslaskelma

	1.1.2019–31.12.2019	20.12.2018–31.12.2018
Liiketoiminnan rahavirta:		
Voitto (tappio) ennen veroja (+/-)	10 453,02	11 103,98
Oikaisut liikevoittoon (+/-):		
Suunnitelman mukaiset poistot	29 287,12	19 754,34
Rahoitustuotot ja -kulut	23 065,16	39 738,19
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	62 805,30	70 596,51
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys/vähennys	-17 497 048,32	10 173 448,80
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys/vähennys	-4 757 976,11	4 847 644,53
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-22 192 219,13	15 091 689,84
Konsernitilisaamisten lisäys/vähennys	-18 899 416,18	25 632 551,92
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-63 748,94	-74 058,58
Saadut korot liiketoiminnasta	40 683,78	34 320,39
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA	- 41 114 700,47	40 684 503,57
Investointien rahavirta:		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	(-) -44 467 937,86	-85 684 503,57
	20 776 015,93	0,00
Investoinnit muihin sijoituksiin (-)	-193 377,60	0,00
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-23 885 299,53	-85 684 503,57
Rahoituksen rahavirta:		
Pitkäaikaisten lainojen nostot	65 000 000,00	45 000 000,00
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	65 000 000,00	45 000 000,00
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	0,00	0,00
RAHAVARAT TILIKAUDEN ALUSSA	0,00	0,00
RAHAVARAT TILIKAUDEN LOPUSSA	0,00	0,00

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Perustiedot

Tampereen Raitiotie Oy
2802791-8
Kotipaikka: Tampere

Ratapihankatu 39 C
33100 Tampere

Tilikausi 1.1.–31.12.2019

Tasekirja on säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä, eli 31.12.2029 asti.

Tilikauden tositeaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta, jona tilikausi on päättynyt, eli 31.12.2025 asti.

Tampereen kaupunki (0211675-2) on Tampereen Raitiotie Oy:n emoyhtiö. Tampereen Raitiotie Oy:n tilinpäätös yhdistellään Tampereen kaupungin tilinpäätökseen. Tampereen kaupungin tilinpäätöksen jäljennös on nähtävissä osoitteessa Aleksis Kiven katu 14–16, 33100 Tampere.

Tieto tilinpäätöksen laatimisessa käytetystä säännöstöstä

Tilinpäätös on laadittu valtioneuvoston asetuksen pien- ja mikroyrityksen tilinpäätöksistä esitettävistä tiedoista säädettyjen 2 ja 3 lukujen pienyrittysäännöstöä noudattaen.

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostaminen

Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet

Aineettomien käyttöomaisuushyödykkeiden poistomenetelmä on tasapoisto.

Tietokoneohjelmistojen käyttöoikeudet 10 vuotta

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu alun perin hankintameno. Hankintameno sisällytetään myös välittömästi käyttöomaisuushyödykkeen hankinnasta johtuneet menot.

Koneet ja kalusto 25 % menojäätännöspoisto (EVL 30§)

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilikaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia. Yhtiön toiminta siirtyy vaiheittain kohti liikennöintiä ja vuonna 2019 alkoi infran kunnossapidon kehitysvaihe, jota ei vuonna 2018 vielä ollut. Liikevaihto muodostui vuonna 2018 yleiskuluvastikkeesta ja vuonna 2019 yleiskulu- ja infravastikkeesta.

Tuloslaskelman liitetiedot

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana oli 10.

Yhtiön henkilöstökulut olivat 953 271,15 euroa tilikaudella, josta johdon palkkojen ja palkkioiden osuus oli 205 527 euroa.

	31.12.2019	31.12.2018
OMA PÄÄOMA		
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 01.01	2 000 000,00	2 000 000,00
Osakepääoma 31.12	2 000 000,00	2 000 000,00
SIDOTTU OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	2 000 000,00	2 000 000,00
Vapaa oma pääoma		
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	-10 616,19	-21 720,17
Tilikauden voitto/tappio	9 477,65	11 103,98
VAPAA OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-1 138,54	-10 616,19
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1 998 861,46	1 989 383,81

TASEEN VASTATTAVIEN LIITETIEDOT		
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua		
	31.12.2019	31.12.2018
Lainat rahoituslaitoksilta	164 836 314,50	110 096 140,00
	164 836 314,50	110 096 140,00

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET		
Leasingsopimuksista maksettavat määrät		
	31.12.2019	31.12.2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	4 544,92	1 841,08
Myöhemmin maksettavat	7 906,84	1 841,08
	12 451,76	3 682,16

Muut vastuusitoumukset

Yhtiöllä toimitiloistaan määräaikainen vuokrasopimus 30.4.2021 asti.

TOIMITILOJEN VUOKRAVASTUUT	31.12.2019		31.12.2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	52 575,21		77 253,68
Myöhemmin maksettavat	19 118,26		122 342,62
Yhteensä	71 693,47		199 569,30

Yhtiöllä on 10 vuokrasopimusta maa-alueista. Neljä sopimusta on voimassa vuoteen 2047 asti. Kolme sopimusta on voimassa vuoteen 2048 saakka ja yksi sopimus vuoteen 2057 asti. Yksi sopimus on irtisanottavissa kuuden kuukauden irtisanomisajalla ja yksi kolmen kuukauden irtisanomisajalla.

MAA-ALUEIDEN VUOKRAVASTUUT	31.12.2019		31.12.2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	95 619,32		93 685,64
Myöhemmin maksettavat	3 515 647,16		2 682 761,35
Yhteensä	3 611 266,47		2 776 446,99

KONSERNILIMIITTI	31.12.2019		31.12.2018
myönnetty limiitti	10 000 000,00		10 000 000,00
	31.12.2019		31.12.2018
käytetty limiitti	0,00		0,00
	0,00		0,00

Lisäksi yhtiö on sitoutunut 10 vuoden vaunukaluston kunnossapitosopimukseen. Sopimuksen arvoa arvioidaan tarkemmalla tasolla vuonna 2020.

Yhtiöllä on yritysikiinnityksiä yhteisarvoltaan 380 miljoonaa euroa. Yhtiö on pantannut hakemansa yritysikiinnitykset, yhteisarvoltaan 380 miljoonaa euroa, Tampereen kaupungille.

Suojaavien ja suojattavien varojen ja velkojen liitetiedot

Yhtiöllä on yksi pankin kanssa solmittu koronvaihtosopimus, joka tulee voimaan 31.12.2020. Koronvaihtosopimuksen päättämispäivä on 29.12.2045.

Tällä sopimuksilla suojataan tuleviin investointeihin liittyviä lainoja. Johdannaisella vaihtuvakorkoinen laina vaihdetaan kiinteäkorkoiseksi

Koronvaihtosopimuksessa on käytössä valinnainen ennenaikainen eräännyttäminen. Arvostukseen käytetään vastapuolen vahvistamaa markkina-arvoa raportointihetkeltä.

Tulevaisuudessa voimaan tuleva koronvaihtosopimus	31.12.2019		31.12.2018
Käypä arvo	-27 375 279,00		-7 903 279,00
Kohde-etuuden arvo	155 000 000,00		155 000 000,00

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Tampereella, 23. päivänä maaliskuuta 2020

Asko Koskinen
Hallituksen puheenjohtaja

Kari Neilimo
Hallituksen varapuheenjohtaja

Kirsi Koski
Hallituksen jäsen

Pekka Pohjoismäki
Hallituksen jäsen

Kari Ruohonen
Hallituksen jäsen

Elisa Saarinen
Hallituksen jäsen

Jukka Terhonen
Hallituksen jäsen

Pekka Sirviö
Toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Tampereella, . päivänä kuuta 2020

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Assi Lintula
KHT

LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITTEIDEN LAJEISTA SEKÄ SÄILYTYSTAVOISTA

Pääkirja		sähköisenä
Päiväkirja		sähköisenä
Pankkitositteet	tositelaji 6A	sähköisenä
Käyttöomaisuuskirjaukset	tositelaji AA	sähköisenä
Poistokirjaukset	tositelaji AF	
Ostolaskut	tositelaji KR	sähköisenä
Muistiotositteet	tositelaji SA	sähköisenä
Tilinpäätöstapahtumatositteet	tositelaji ZC ja ZG	sähköisenä
Maksukirjaustositteet	tositelaji ZP	sähköisenä
Palkkakirjanpito tositteineen	tositelaji 6D	sähköisenä
Ostoreskontraerittelyt		sähköisenä
Myyntireskontraerittelyt		sähköisenä
Käyttöomaisuuskirjanpidon erittelyt		sähköisenä
Liitetietotositteet	tositelaji LT	sähköisenä

Sähköisessä muodossa KTM:n päätöksen 47/1998 mukaisesti arkistoitava kirjanpitoaineisto on tallennettuna yhtiön kirjanpitoa Tampereen kaupungin puolesta hoitavan Monetra Pirkanmaa Oy:n palvelimella, joka sijaitsee Tampereella. Muu kirjanpitoaineisto säilytetään yhtiön toimitiloissa.

KPMG Oy Ab
Hämeenkatu 9, 4.krs
33100 TAMPERE
Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Tilintarkastuskertomus

Tampereen Raitiotie Oy:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Tampereen Raitiotie Oy:n (y-tunnus 2802791-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2019. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa. Olemme riippumattomia yhtiöstä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltu-

vissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhtiö aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonne. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan.

Lisäksi:

— Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

— Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastus-

toimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta.

— Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

— Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä yhtiön kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhtiö pysty jatkamaan toimintaansa.

— Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoidimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdes- sämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Tampereella 29. huhtikuuta 2020

KPMG OY AB

Assi Lintula
KHT

TAMPEREEN
RAITIOTIE
OY